

12.2.2025

ann-mari.patrakka@vero.fi

mika.jokinen@vero.fi

Asia: LUONNOS VEROHALLINNON OHJEEKSI; autoveron palauttaminen vamman perusteella

Diaarinumero: VH/8227/00.01.00/2024

Invalidiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi Autoveron palauttaminen vamman perusteella.

Invalidiliitto on fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten ihmisten valtakunnallinen vaikuttamisen ja palvelutoiminnan monialajärjestö. Liitto edistää ja kehittää fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua, liikkua ja elää täysipainoista elämää. Invalidiliitossa on lähes 24 000 henkilöjäsentä ja 141 jäsenyhdistystä.

Lähtökohtaisesti näemme verohallinnon ohjeluonnoksen tukevan vammaisten ihmisten mahdollisuutta hankkia auto ja siten välillisesti edistävän vammaisten ihmisten yhdenvertaista liikkumista ja osallisuutta. Kommenttimme on kirjattu luonnoksen otsikoinnin mukaisesti.

2 Autoveron palauttaminen vamman perusteella

Ohjeluonnoksessa viitataan vakiintuneessa oikeuskäytäntöön, jossa vammojen ja sairauksien aiheuttamaa haittaa on pidetty laissa tarkoitettulla tavalla pysyvänä, kun vammautumisesta on kulunut vähintään vuosi, eikä lääkityksellä, hoidoilla tai kuntoutuksella pystytä enää parantamaan hakijan tilannetta. Invalidiliitto korostaa, että tilanteissa, joissa vamman pysyvyys on todettavissa aiemmin kuin vuoden kuluttua, oikeus autoveron palautukseen tulisi olla heti, kun vamman pysyvyys on todettu.

3.1 Palautuksen edellytykset

Hyvä tarkennus ohjeessa on, että vaikka auton katsotaan olevan henkilön omassa käytössä, kun se on palautuksen saajan käytössä ilman rajoituksia niin kuitenkin perheenjäsen voi kuitenkin tilapäisesti käyttää autoa perheen talouteen liittyvissä asioissa, esimerkiksi kaupassakäynneillä.

Invalidiliitto pitää tärkeänä, että vammaiset ihmiset ovat mukana työelämässä ja että heillä on tosiasialliset mahdollisuudet osallistua työelämään. Tämä näkyy myönteisesti myös lausuttavana olevassa ohjeluonnoksessa. Haluamme tässä yhteydessä tuoda esiin, että vammaisella ihmisellä ei ole aina tosiasiallista mahdollisuutta käyttää yleisiä kulkuneuvoja. Esimerkiksi esteettömien yleisten kulkuneuvojen puute, esteelliset pysäkit tai talviolosuhteet voivat yksilöllisten toimintarajoitteiden ohella aiheuttaa kohtuuttomia tai suuria vaikeuksia käyttää yleisiä kulkuneuvoja.

12.2.2025

3.2 Palautuksen enimmäismäärä

Ehdotamme tarkennusta seuraavaan kirjaukseen: " Jos ajoneuvosta maksuunpannun autoveron määrä on enimmäismäärää pienempi, palautetaan autovero kokonaan. Tarkennusehdotus: "Jos ajoneuvosta maksuunpannun autoveron määrä on enimmäismäärää pienempi, palautetaan autosta maksettava tosiasiallinen autoveron määrä kokonaan."

3.3 Työ tai toimi

Tekstissä voisi selkeyttää lausetta " Luottamustoimi voi olla laissa tarkoitettu toimi, jos toimia on useita ja niistä saatavat veronalaiset tulot ovat vähäistä suuremmat."

5 Palautettavan määrän korottaminen

Ehdotamme kirjattavaksi esimerkkitalanteen, jossa palautettavaa autoveron määrää voidaan korottaa muualla kuin autotehtaalla ennen auton verottamista asennettujen lisävarusteiden perusteella.

6 Harkinnanvarainen autoveronpalautus vamman perusteella

Kappalejaon osalta ehdotamme järjestyksen muuttamista seuraavasti:

"Hakija voi hakea harkinnanvaraista autoveron palautusta oman vamman tai sairautensa perusteella. Hakija voi hakea palautusta myös perheenjäsenen vamman tai sairauden perusteella.

Vaikka hakija ei täytä kaikkia autoveron palautuksen saamisen edellytyksiä, Verohallinto voi myöntää hakemuksesta harkinnanvaraista autoveron palautusta, jos palautuksen myöntämistä on painavista syistä pidettävä kohtuullisena. Verohallinto voi palauttaa autoveron kokonaan tai osan siitä.

Palautuksen myöntäminen perustuu Verohallinnon tekemään kokonaisharkintaan. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti oman tai perheenjäsenen vamman tai sairauden aiheuttamaan kokonaishaittaan henkilön liikunta- ja toimintakyvylle. Lisäksi otetaan huomioon auton tarpeellisuus ja perheen taloudellinen tilanne."

Tällöin tarkentuu aiempaa paremmin, mitä ajatellaan sisältyvän ilmaisuun "painavista syistä pidettävä kohtuullisena". Toki tästä voisi olla myös esimerkkejä.

6.3 Alaikäiset lapset, joilla ei ole laissa tarkoitettua 80 prosentin haitta-asteista liikunta- tai näkövammaa

Invalidiliitto näkee myönteisenä, että verohallinto kiinnittää palautuksen myöntämistä harkitessaan erityistä huomiota alaikäisen lapsen liikunta- tai toimintakyvyn alenemaan ja sen aiheuttamaan kokonaishaittaan lapselle. Tältä osin tulisi ohjeissa tarkentaa, mitä tarkoitetaan auton tarpeellisuudella ja miten perheen taloudellinen tilanne arvioidaan.

12.2.2025

Esimerkkeihin liitettyjen diagnoosien katsomme riskiksi ohjeen soveltamisvaiheessa. Ne saattavat ohjata arvion painottumiseen diagnoosilähtöisesti lapsen tosiasiallisen toimintakyvyn aiheuttamien rajoitteiden sijaan.

Palautettavan autoveron määrää vois tarkentaa esimerkein, koska liikkumavara on laaja.

6.4 Aikuiset, joilla ei ole laissa tarkoitettua 80 prosentin haitta-asteista liikunta- tai näkövammaa

Invalidiliitto näkee vammaisten ihmisten työelämään osallistumisen tärkeänä. Pidämme tästä näkökulmasta hyvänä myös ohjeen kirjausta siitä, että vähintään kuuden kuukauden pituinen työkokeilu tai kuntouttava työtoiminta antaisi mahdollisuuden autoveron palauttamiseen.

6.5 Tilanteet, joissa harkinnanvaraista palautusta ei myönnetä

Invalidiliitto pitää perusteltuna linjausta siitä, että pysyvästi laitoshoidossa olevan alaikäisen vaikeavammaisen lapsen kuljettaminen viikonloppuisin kotiin tai säännöllisesti erilaisiin tapahtumiin voisi oikeuttaa harkinnan mukaan autoveron palautukseen. Tämä tukee koko perheen yhteydenpitoa esimerkiksi alueilla, joilla ei ole julkista liikennettä käytettävissä. Toisaalta on myös tilanteita, joissa vaikeavammaisen lapsi ei pysty liikkumaan kuin oman perheen avulla.

7 Muutoksenhaku

Muutoksenhakuaika olisi hyvä näkyä myös tässä, ei pelkästään päätöksessä.

Lopuksi muistutamme YK:n vammaisyleissopimuksen velvoittavuudesta vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden toteuttamiseen. Tässä yhteydessä nostamme esiin artikla 20 Henkilökohtainen liikkuminen; ” *Sopimuspuolet toteuttavat tehokkaat toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille mahdollisimman itsenäisen henkilökohtaisen liikkumisen, muun muassa: a) helpottamalla vammaisten henkilöiden henkilökohtaista liikkumista, sillä tavalla kuin ja silloin kun he haluavat sekä kohtuulliseen hintaan;*”

Invalidiliitto ry

Helsingissä 12.2.2025

Janne Juvakka

toimitusjohtaja

Laura Andersson

yhteiskuntasuhdejohtaja

Lisätietoja: Riitta Saksanen, asiantuntija sosiaali- ja terveystieteiden alalla
riitta.saksanen@invalidiliitto.fi